

Warszawa, 1 lipca 2010 r.

ZALECENIA Nr 8/2010

Instytucji Zarządzającej Programem Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko

dotyczące rozliczania i dokumentowania przedsięwzięć realizowanych siłami własnymi w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko

I. Wstęp

1. Niniejszy dokument powstał w celu wyjaśnienia wątpliwości dotyczących sposobu kwalifikowania wydatków związanych z realizacją przedsięwzięć „siłami własnymi” beneficjenta w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (dalej PO liŚ).
2. Należy zwrócić uwagę, że każdorazowo decyzja dotycząca realizacji prac w ramach projektu siłami własnymi bądź zlecenia realizacji prac wykonawcy zewnętrznemu powinna być poprzedzona analizą dotyczącą najbardziej efektywnego rozwiązania z punktu widzenia realizacji projektu, jak również powinna być rozważona pod kątem stosowania przepisów dotyczących zamówień publicznych.
3. Przedstawione w niniejszym dokumencie zalecenia służą określeniu warunków, na jakich beneficjent jest uprawniony do rozliczania jako kwalifikowalnych wydatków związanych z realizacją przedsięwzięć „siłami własnymi”. Zastosowanie się przez beneficjentów PO liŚ do opisanych wymogów jest dobrowolne i powinno być traktowane przez instytucje w systemie realizacji PO liŚ jako działanie zapewniające efektywność poniesionych wydatków (osiągnięcia możliwie najlepszego efektu przy najniższych kosztach). W kwestiach nieuregulowanych zastosowanie mają postanowienia zawarte w pozostałych dokumentach obowiązujących w ramach PO liŚ, w tym w szczególności w *Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko* (zwane dalej *Wytycznymi*) oraz *Zaleceniach w zakresie wzoru wniosku beneficjenta o płatność w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko*.

Do robót budowlanych, usług i dostaw wykonanych przez podmiot powiązany na podstawie zamówienia sektorowego udzielonego temu podmiotowi w trybie art. 136 ustawy Prawo zamówień publicznych¹, niniejsze zalecenia nie mają zastosowania.

¹ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, (t.j. Dz. U. z 2007 r., Nr 223, poz. 1655, ze zm.).

II. Postanowienia ogólne

4. Rozliczanie i dokumentowanie przedsięwzięć realizowanych siłami własnymi może dotyczyć całego projektu bądź poszczególnych jego etapów.
5. Pod pojęciem realizacji przedsięwzięcia "siłami własnymi" należy rozumieć samodzielną realizację przedsięwzięcia stanowiącego przedmiot projektu:
  - a) w całości, zaangażowanie tzw. robocizny własnej i własnego sprzętu (odpisy amortyzacyjne) oraz zakupy materiałów/urządzeń,
  - b) w części, tzw. realizacja mieszana polegająca na możliwości zaangażowania, obok robocizny własnej lub własnego sprzętu (odpisy amortyzacyjne) oraz zakupów materiałów/urządzeń, także robocizny zewnętrznej lub usług zamawianych na zewnątrz (np. najem sprzętu).
6. Od realizacji przedsięwzięcia „siłami własnymi” należy odróżnić samodzielne zarządzanie projektem oraz przygotowanie projektu przez beneficjenta. Odmienne warunki kwalifikowania wydatków związanych z realizacją tych działań, określone zostały szczegółowo w *Wytycznych* i niniejszy dokument nie ma do nich zastosowania.
7. Warunkiem uznania za kwalifikowane wydatków związanych z realizacją przedsięwzięcia „siłami własnymi” jest ich zgodność z wymogami określonymi w *Wytycznych*. Zaleca się wyodrębnienie w harmonogramie realizacji projektu zadań wykonywanych siłami własnymi jako odrębnej pozycji.
8. Podsumowując warunki kwalifikowania wydatków związanych z realizacją przedsięwzięcia „siłami własnymi” należy wskazać, że zgodnie z *Wytycznymi*²:
  - 8.1. Jedynie wydatek faktycznie poniesiony może być uznany za kwalifikowalny. Pod pojęciem wydatku faktycznie poniesionego należy rozumieć wydatek faktycznie zrealizowany w znaczeniu kasowym (jako rozchód środków pieniężnych z rachunku bankowego lub kasy beneficjenta, lub innego podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych).
  - 8.2. Jedynym wyjątkiem od zasady przedstawionej powyżej są koszty związane z wkładem niepieniężnym lub amortyzacją w zakresie, w jakim zgodnie z *Wytycznymi* mogą być uznane za kwalifikowalne.
  - 8.3. W przypadku, gdy Beneficjent wykonuje całość lub część przedsięwzięcia "siłami własnymi" związane z tymi pracami wydatki muszą być przypisane poprzez przejrzysty i oddzielny system rozliczania projektu oparty na dokumentach księgowych lub dokumentach o równoważnej wartości dowodowej.
  - 8.4. Zgodnie z art. 60 lit. d rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006³, beneficjent jest zobowiązany do prowadzenia dla projektu odrębnej ewidencji księgowej kosztów, wydatków i przychodów lub stosowania w ramach istniejącego informatycznego systemu ewidencji księgowej odrębnego kodu księgowego umożliwiającego identyfikację wszystkich transakcji oraz poszczególnych operacji bankowych związanych z projektem oraz zapewnienia, że operacje gospodarcze są ewidencjonowane zgodnie z obowiązującymi przepisami.

² Poniższy wykaz powstał w oparciu o Wytyczne z 3 września 2009 r., każdorazowo beneficjent jest zobowiązany do zweryfikowania podanych informacji w oparciu o aktualną wersję wytycznych.

³ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. U.UE L 210 z dnia 31 lipca 2006 r. ze zm.)

